

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1992

Vyhlášené: 07.09.1992

Časová verzia predpisu účinná od: 07.09.1992

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

434

Vyhláška

ministerstva zdravotnictví České republiky

ze dne 28. července 1992

o zdravotnické záchranné službě

Ministerstvo zdravotnictví České republiky stanoví podle § 18b zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění zákona České národní rady č. 548/1991 Sb. (úplné znění s působností pro Českou republiku č. 86/1992 Sb.):

§ 1

(1) Zdravotnická záchranná služba poskytuje odbornou přednemocniční neodkladnou péči.

(2) Přednemocniční neodkladná péče je péče o postížené na místě vzniku jejich úrazu nebo náhlého onemocnění a během jejich dopravy k dalšímu odbornému ošetření poskytovaná při stavech, které

- a) bezprostředně ohrožují život postíženého,
- b) mohou vést prohlubováním chorobných změn k náhlé smrti,
- c) způsobí bez rychlého poskytnutí odborné první pomoci trvalé chorobné změny,
- d) působí náhlé utrpení a náhlou bolest,
- e) působí změny chování a jednání postíženého, ohrožují jeho samotného nebo jeho okolí.

(3) Náplní přednemocniční neodkladné péče je odborná zdravotnická první pomoc u stavů uvedených v odstavci 2.

§ 2

Základní úkoly

Zdravotnická záchranná služba nepřetržitě zabezpečuje:

- a) kvalifikovaný příjem, zpracování a vyhodnocení tísňových výzev k odborné zdravotnické první pomoci a určení nejvhodnějšího způsobu poskytování přednemocniční neodkladné péče,
- b) poskytování nebo zajištění přednemocniční neodkladné péče na místě vzniku náhlé poruchy zdraví, při dopravě postíženého a při jeho předávání ve zdravotnickém zařízení odborně způsobilém ke zvládnutí stavů uvedených v § 1 odst. 2,
- c) dopravu nemocných v podmínkách neodkladné péče mezi zdravotnickými zařízeními,
- d) dopravu související s plněním úkolů transplantačního programu,
- e) dopravu nemocných a raněných ze zahraničí do České republiky,
- f) přednemocniční neodkladnou péči při likvidaci zdravotních následků hromadných neštěstí nebo katastrof,

- g) koordinaci součinnosti se systémem praktických a žurnálních lékařů a lékařské služby první pomoci jako trvalé zálohy zdravotnické záchranné služby,
- h) dopravu odborníků k zabezpečení neodkladné péče do zdravotnických zařízení, která jimi nedisponují, popřípadě léků a krve a jejich derivátů nezbytně potřebných k dalšímu poskytování již zahájené neodkladné péče.

§ 3

Sít zařízení a pracovišť

(1) Sít zdravotnických zařízení a pracovišť záchranné služby tvoří

- a) střediska územních záchranných služeb (dále jen „územní střediska“) zřizovaná ministerstvem zdravotnictví České republiky se sídlem v Praze, Hradci Králové, Ústí nad Labem, Plzni, Českých Budějovicích, Jihlavě, Brně, Olomouci a Ostravě,
- b) letecká záchranná služba Liberec zřizovaná ministerstvem zdravotnictví České republiky,
- c) zdravotnická zařízení, popřípadě samostatná pracoviště zdravotnických zařízení, zřizovaná okresními úřady, fyzickými osobami, obcemi nebo jinými právníckými osobami¹⁾ (dále jen „zařízení“).

(2) Sít územních středisek a zařízení musí být organizována tak, aby byla zabezpečena dostupnost přednemocniční neodkladné péče a její poskytnutí do 15 minut od přijetí tísňové výzvy s výjimkou případů hodných zvláštního zřetele.

§ 4

Vnitřní členění územních středisek a zařízení

(1) Územní střediska a zařízení musí být vybavena zdravotnickými, dopravními, spojovými a dalšími prostředky a pracovníky odborně způsobilými pro tuto činnost.

(2) Územní střediska se člení na

- a) řídicí úsek,
- b) zdravotnické operační středisko,
- c) jednotlivá výjezdová stanoviště prostředků zdravotnické záchranné služby a výjezdové skupiny,
- d) středisko letecké záchranné služby,
- e) středisko (úsek) dopravy nemocných a raněných v podmínkách neodkladné péče a
- f) technický úsek.

(3) Součástí zařízení musí být alespoň řídicí úsek, zdravotnické operační středisko a výjezdové stanoviště prostředků zdravotnické záchranné služby. Není-li v zařízení zdravotnické operační středisko, zřizuje se zdravotnický dispečink, který je funkčně propojen se sousedními zdravotnickými dispečinkami a s nejbližším zdravotnickým operačním střediskem.

(4) Vedoucími územních středisek a zařízení jsou lékaři, kteří odpovídají za zabezpečení úkolů přednemocniční neodkladné péče ve spádové oblasti.

§ 5

Zdravotnické operační středisko

(1) Zdravotnické operační středisko nepřetržitě a bezprostředně řídí činnost výjezdových skupin zdravotnické záchranné služby a integruje činnost všech článků přednemocniční neodkladné péče v určené spádové oblasti v nepřetržitém provozu. Činnost zdravotnického operačního střediska zajišťují zdravotničtí pracovníci.

(2) Zdravotnické operační středisko

- a) přijímá nepřetržitě tísňové výzvy k poskytnutí přednemocniční neodkladné péče, které vyhodnocuje a podle stupně naléhavosti a závažnosti stavu rozhoduje o nejvhodnějším způsobu poskytnutí přednemocniční neodkladné péče,
- b) ukládá po vyhodnocení tísňové výzvy podle stupně naléhavosti a konkrétní provozní situace úkoly jednotlivým výjezdovým skupinám zdravotnické záchranné služby, popřípadě žurnálním nebo praktickým lékařům, lékařské službě první pomoci nebo dopravní zdravotnické službě, které jsou trvale zálohou zdravotnické záchranné služby,
- c) soustřeďuje informace o volných lůžkách na odděleních neodkladné péče, která podle potřeby vyzývá k přijetí postiženého,
- d) vyhodnocuje údaje o výkonu přednemocniční neodkladné péče,
- e) organizuje a řídí k zajištění potřeb neodkladné péče v příslušné spádové oblasti dopravní zdravotnickou službu,
- f) koordinuje a zabezpečuje realizaci přepravních činností v rámci transplantačního programu, přepravu léků, krve a jejích derivátů nebo odborníků potřebných k poskytování neodkladné péče,
- g) zabezpečuje při likvidaci zdravotních následků hromadného neštěstí nebo katastrofy svolání určených pracovníků, udržuje spojení se všemi zúčastněnými, organizuje rychlý výjezd potřebných sil a prostředků, vyzývá oddělení nemocnic k připravenosti na příjem většího počtu postižených, aktivuje v případě potřeby havarijní plán příslušného území, vyžaduje součinnost zdravotnických zařízení, zdravotnické služby civilní obrany, policie a hasičských sborů, vyhodnocuje všechny související informace, zabezpečuje jejich předání a realizaci potřebných opatření.

(3) Při likvidaci zdravotních následků hromadného neštěstí nebo katastrofy podle odstavce 2 písm. g) se stává lékař rychlé lékařské pomoci, který se jako první dostaví na místo hromadného neštěstí nebo katastrofy, vedoucím lékařem záchranné akce. Označení tohoto lékaře a jeho pracoviště je upraveno v příloze č. 3, která je součástí této vyhlášky. Dostaví-li se na místo hromadného neštěstí nebo katastrofy lékař nadřízený vedoucímu lékaři záchranné akce, převezme vedení záchranné akce včetně stanoveného označení.

§ 6

Výjezdové skupiny

(1) Přednemocniční neodkladnou péči poskytují výjezdové skupiny, které mají povahu

- a) skupiny rychlé zdravotnické pomoci, v níž je nejméně dvoučlenná posádka složená z řidičů - záchranářů nebo středních zdravotnických pracovníků - záchranářů,
- b) skupiny rychlé lékařské pomoci s nejméně tříčlennou posádkou, jejímiž členy jsou pracovníci uvedení pod písmenem a) a dále lékař, který je současně vedoucím skupiny,
- c) skupiny letecké záchranné služby, v níž zdravotnická část posádky je nejméně dvoučlenná ve složení lékař a záchranář.

(2) Výjezdové skupiny používají ke své činnosti speciálně upravené a vybavené pozemní nebo vzdušné dopravní prostředky, pracovní oděv a další potřeby pro výkon odborné činnosti. Minimální úprava a vybavení dopravních prostředků jsou uvedeny v příloze č. 1, která je součástí této vyhlášky.

(3) Činnost výjezdových skupin probíhá v nepřetržitém provozu; tato činnost má charakter činnosti u lůžka neodkladné péče a rizikové práce.

(4) Výjezdové skupiny zabezpečujú

- a) primárny výkony, jimiž sa rozumí realizácia požadavkov operačného strediska k poskytnutí prednemocničnej neodkladnej péče vrátane jazdy, popri prípade letu k postihnutému, jeho vyšetrení a ošetrovaniu, doprava do najbližšieho vhodného alebo smluvne zajišteného zdravotníckeho zariadenia podľa stupňa postihnutia zdravotného stavu a spolupráce pri akútnom prijímu postihnutého,
- b) sekundárny výkony, jimiž sa rozumí doprava nemocných a ranených v podmienkach zajištenej neodkladnej péče, medzi zdravotníckymi zariadeniami po predchozí dohode príslušných zariadení,
- c) likvidáciu zdravotných následkov hromadných nešťastí, katastrof alebo iných mimoriadnych situácií v prednemocničnej fáze, a to až do prípadného vystriedania ďalšími složkami záchranného systému.

(5) Pri souběhu požadavků a omezeném počtu sil a prostředků má zabezpečení primárních výkonů přednost před zabezpečením výkonů sekundárních.

(6) Vyšetření a ošetření výjezdová skupina neposkytne v těch případech, kdy by jejich provedení vážně ohrozilo zdraví nebo život členů skupiny.

(7) O své činnosti vede výjezdová skupina zvláštní dokumentaci uvedenou v příloze č. 2, která je součástí této vyhlášky.

§ 7

Letecká záchranná služba

Letecká záchranná služba je součástí příslušného územního střediska. Její činnost při poskytování přednemocniční neodkladné péče je vždy řízena operačním zdravotnickým střediskem příslušného územního střediska. Výjimkou je letecká záchranná služba Liberec, kterou řídí operační středisko záchranné služby Liberec.

§ 8

(1) Činnost zdravotnické záchranné služby při akútnom prijímu postihnutého ve zdravotnickém zariadení je realizovaná spoluprací výjezdové skupiny s príslušným pracoviskom cieľového zdravotníckeho zariadenia. Toto zdravotnícké zariadenie je povinné na výzvu výjezdové skupiny prevziať postihnutého do péče.

(2) Na návrh nebo se souhlasem ministerstva zdravotnictví České republiky může být ve velkých městských aglomeracích zřízeno vlastní lůžkové oddělení územního střediska. V takovém případě může být akutní příjem realizován na tomto pracovišti.

§ 9

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Ministr: MUDr. Lom CSc. v. r.

Příl. 1**Minimální úprava a vybavení dopravních prostředků záchranné služby**

- I. Označení motorového vozidla:
 - a) po obvodu červený pruh o šířce minimálně 300 mm se zřetelným nápisem v bílé barvě „Záchranná služba“,
 - b) na bočních stranách a na přední části střechy označení červeným křížem z 5 čtverců v bílém kruhu o průměru minimálně 400 mm, vpředu a vzadu o průměru minimálně 250 mm,
 - c) na zádi střechy volací znak radiostanice vozu písmenem typu o velikosti 295 mm a šířce 50 mm v bílém poli.
- II. Základní vybavení: radiokomunikační zařízení, výstražné světelné a zvukové zařízení, výkonné zdroje světla ve voze, na zádi vozu a pohyblivý reflektor pro vyhledávání v terénu.
- III. Další nezbytné vybavení:
 - a) Předepsané vybavení:

nosné zařízení na upevnění nosítek, umožňující sklon v podélné ose 30 stupňů,
nosítka s molitanem na pevné podložce,
(inkubátor přenosný s příslušenstvím k přepravě nezralých novorozenců),
transportní křeslo,
transportní plachtu,
přikrývku s povlakem,
prostěradlo,
igelitovou podložku,
lékařskou brašnu s léčivy a nástroji,
svazek tmavých folií k překrytí těl zemřelých;
 - b) vybavení diagnostické:

fonendoskop,
manometrický tonometr,
přenosný kardioskop,
neurologické kladívko,
lékařský teploměr,
ruční svítilna,
diagnostické papírky k určení glykémie;
 - c) vybavení všeobecné lékařské:

souprava pro porod,
souprava pro punkci průdušnice, hrudníku a osrdečníku,
malá operační souprava sterilní,
nitrožilní cévky,
injekční jehly a stříkačky pro jedno použití různých velikostí,
odsávací a močové cévky,
žaludeční sondy,
chirurgické nůžky a obvazové, nesterilní,
chirurgické rukavice sterilní různých velikostí,
pryžové rukavice nesterilní,
souprava pro ošetření popálenin,
roztok desinfekční;
 - d) vybavení pro stavění krvácení:

cévní svorka Pean sterilní - sada,
pohotovostní obvazy,
sterilní tampony,
tlakové obvazy,
Martinova obinadla;

- e) vybavení pro znehybnění:
 - souprava dlah fixačních (Kramerovy, extenční, pneumatické, dřevěné, atd.),
 - podtlakové matrace,
 - fixační límec;
- f) vybavení pro zvládnutí poruch dýchání:
 - přenosný dýchací přístroj,
 - tlakové láhve kyslíkové 2 x 10 litrů s příslušenstvím,
 - odsávačka ve voze,
 - přenosná odsávačka
 - cévky na odsávání,
 - dýchací ruční přístroj (pro novorozence, děti a dospělé),
 - inhalační polomaska,
 - obličejové masky (pro novorozence, děti a dospělé),
 - tracheální rourky se zavaděčem (sada),
 - Magillovy kleště,
 - nosní vzduchovody a ústní (sada),
 - T - tubus,
 - laryngoskop pro děti a dospělé s náhradními bateriemi,
 - rozvěrač úst;
- g) vybavení pro zvládnutí poruch oběhu:
 - defibrilátor bateriový přenosný s EKG záznamem, soupravy infúzní s možností přetlakové infúze;
- h) vybavení léčivý:
 - sympatomimetika, celková anestetika, lokální anestetika, antikonvulsiva včetně forem pro rektální aplikaci, rheologika, vazodilatancia, parasympatolytika, spasmolytika, kalciové přípravky, sedativa, uterotonika, analgetika - anodyna, kardiotonika, psychofarmaka, antihistaminika, diuretika, infusní roztoky, injekční roztoky, antikoagulancia, hormony ze skupiny glukokortikoidů, hemostatika, náhrady krve, myorelaxancia, antiastmatika, antiarytmika;
- i) vyprošťovací pomůcky a prostředky: zařazují se do výbavy vozu po zaškolení členů skupin v obsluze, požárnícka přilba pro každého člena skupiny.

Zvláštní dokumentace záchranné služby

1. Magnetofonový záznam o výzvě; je archivován na záchranné službě.
2. Dispečerský lístek nebo deník dispečera
obsahuje:
pořadové číslo výzvy, čas hlášení, údaje o postiženém, stupeň naléhavosti, čas předání skupině rychlé lékařské pomoci, čas a místo zahájení i ukončení zásahu;
vede:
pracovník zdravotnického dispečinku;
archivuje:
záchranná služba.
3. Provozní deník radiostanice: je uložen u radiostanice a veden v souladu s radiokomunikačním řádem.
4. Kniha výjezdů
obsahuje:
datum, pořadové číslo výzvy, čas hlášení, údaje o postiženém, pracovní diagnosu, čas a místo předání postiženého do ústavní péče (nebo jiný způsob ukončení);
vede:
lékař skupiny rychlé lékařské pomoci mající službu;
archivuje:
záchranná služba.
5. Záznam o výjezdu
obsahuje:
datum, čas hlášení, pořadové číslo výzvy, údaje o postiženém, čas výjezdu a příjezdu skupiny na místo, stručný popis klinického stavu, pracovní diagnosu, poskytnutou léčbu, čas odjezdu z místa nehody, čas a místo předání do zdravotnického zařízení (nebo jiný způsob ukončení);
vede:
lékař skupiny v kopiích. Originál se předává jako zdravotnická dokumentace s postiženým do zdravotnického zařízení, kopie slouží k vyhodnocování a archivaci; archivuje: záchranná služba.
6. Kniha hlášení o průběhu služby:
obsahuje:
stanovené údaje z průběhu směny a údaje o doplňování sanitního vozu zdravotnickým materiálem a léčivy;
vede:
střední zdravotnický pracovník, závažné údaje zaznamenává lékař;
archivuje:
záchranná služba.
7. Evidence a vykazování výkonů pro zdravotní pojišťovnu.

**Označení vedoucího lékaře záchranné
akce a jeho pracoviště**

Vedoucí lékař záchranné akce je po dobu trvání akce označen dvěma čtvercovými terči z bílé látky o straně 30 cm, v nichž je červený kříž o délce ramen 20 cm a šířce 5 cm. Terče se připevňují na hrudník a záda tkanicemi.

Pracoviště vedoucího lékaře záchranné akce je označeno bílou vlajkou o rozměrech 70 x 70 cm s červeným křížem o délce ramen 35 cm a šíři 10 cm. Vlajka je připevněna na kovové žerdi délky 220 cm s bodcem.

1) § 3 odst. 1 zákona ČNR č. 160/1992 Sb., o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních.

